

HOTĂRÎRE

Republica Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii

Nr. 14/6

15 iunie 2012

mun. Chișinău

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența:

Președintele - Nicolae Roșca,

Membrilor - Tatiana Răducanu, Petru Ursache, Dorian Chiroșca, Vladimir Brasoveanu, Elena Constantinescu și Tudor Micu,

a examinat în ședință publică procedura disciplinară intentată la 07.05.2012 de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Procurorul General Valeriu Zubco în privința judecătorului de la Judecătoria Orhei Veronica Cupcea,

a constatat:

Prin dispoziția de intentare a procedurii disciplinare menționate, judecătorul de la Judecătoria Orhei Veronica Cupcea este acuzat că a încălcat prevederile art. 15 alin.(1) și art. 22 alin. (1) lit.a), f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului, acțiuni manifestate prin:

neexecutarea întocmai a cerințelor legii la îndeplinirea justiției;

încălcarea obligației de imparțialitate;

încălcarea normelor imperative ale legislației.

În dispoziția de intentare se afirmă că, prin hotărârea judecătorului Judecătoriei Orhei Veronica Cupcea din 06.04.2012, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată a lui Cirimpei Dumitru împotriva statului, în persoana Ministerului Finanțelor și Procuraturii Generale, cu privire la anularea ordinelor de concediere, restabilirea la locul de muncă, compensarea salariului pentru perioada 01.09.2008-22.08.2011, inclusiv repararea prejudiciului moral.

Judecătorul V.Cupcea prin hotărârea menționată supra, a dispus anularea ordinului Procurorului General nr.793-p din 22.08.2008, restabilirea în funcția de procuror în Procuratura r-lui Orhei a reclamantului, încasarea de la Procuratura Generală în beneficiul lui Cirimpei Dumitru a salariului pentru perioada 01.09.2008 - 11.08.2011 în sumă de 141.714 lei, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Cirimpei Dumitru a sumei de 4000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

Examinarea cauzei civile și adoptarea hotărârii s-au efectuat cu încălcarea gravă a normelor imperative ale legislației procesuale civile, după cum urmează:

Astfel, la 25.01.2012 reclamantul Cirimpei Dumitru a depus Judecătoriei Orhei o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, iar ca intervenient accesoriu - a fost atrasă Procuratura Generală.

Instanța de judecată a citat participanții la proces pentru data de 02.02.2012, ora 11. Reprezentantul Procuraturii Generale a depus referință și a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În partea descriptivă a hotărârii, judecătorul V.Cupcea a indicat faptul că reclamantul, în ședința din 27.02.2012, a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, modificând calitatea procesuală a pârâtului și solicitând suplimentar anularea

Ordinelor Procurorului General nr.793-p din 22.08.2008 și nr. 166-p din 20.02.2012 privind concedierea.

Se menționează că, judecătorul V.Cupcea, manifestând parțialitate la judecarea pricinii, nu a informat Procuratura Generală cu privire la faptul că reclamantul a depus o cerere de concretizare a pretențiilor și a schimbat calitatea procesuală a Procuraturii, din intervenient, în pârât. În această ordine de idei, au fost încălcate grav prevederile art.26 alin.(2) și (3) Cod de procedură civilă care reglementează expres că „procesul se organizează astfel, încât părțile și ceilalți participanți la proces, să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Iar instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii”.

Se menționează că instanța a examinat capetele de pretenții privind anularea Ordinelor Procurorului General nr.793-p din 22.08.2008 și nr. 166-p din 20.02.2012 de concediere a reclamantului, pretenții ce nu sunt de competența judecătorilor, ci potrivit prevederilor art.8 al Legii contenciosului administrativ - a Curților de Apel.

În aceeași ordine de idei, au fost ignorate și recomandările Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 10 din 30.10.2009 cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ.

Mai mult ca atât, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul, că anterior, reclamantul Cirimpei Dumitru s-a adresat în instanța de contencios administrativ și a solicitat anularea Ordinului nr.793-p din 22.08.2008 cu privire la concedierea sa din organele procuraturii și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu. Aceste pretenții au fost examinate prin Decizia irevocabilă a Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 23.11.2011, acțiunea reclamantului Cirimpei D. fiind respinsă, ca depusă tardiv.

Prin urmare, hotărârea din 06.04.2012 aduce o gravă atingere autorității de lucru judecat, principiului securității raporturilor juridice și, nu în cele din urmă, prevederilor art. 123 alin.(2) Cod de procedură civilă, care stipulează expres că: „faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.”

Deși judecătorul V.Cupcea consideră legală pretenția reclamantului privind anularea Ordinului Procurorului General nr.793-p din 22.08.2008, totodată menționează că Ordinul Procurorului General nr. 166-p din 20.02.2012 constituie un act emis în vederea executării deciziei Curții Supreme de Justiție, respectiv nu cade sub incidența Legii nr. 1545 din 25.02.1998, iar restabilirea lui în funcție urmează a fi făcută în baza hotărârii în cauză, tară a fi afectată de Ordinul Procurorului General nr.166-p din 20.02.2012.

În consecință, într-un caz judecătorul consideră că Ordinul Procurorului General cu privire la concedierea din organele procuraturii cade sub incidența Legii nr. 1545-

XIII1 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar în alt caz, consideră că pretenția nu se încadrează în limitele prevăzute de Legea menționată.

Consideră că în această situație, este prezența unei încălcări a prevederilor art.239 Cod de procedură civilă, care prevede că „hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.”

În concluzie consideră că prin acțiunile sale, judecătorul Judecătoriei Orhei Veronica Cupcea a încălcat prevederile art. 15 alin.(1) și art. 22 alin. (1) lit.a), f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului, acțiuni manifestate prin:

neexecutarea întocmai a cerințelor legii la îndeplinirea justiției;

încălcarea obligației de imparțialitate;

încălcarea normelor imperative ale legislației.

Judecătorul Veronica Cupcea prin explicațiile expuse în ședința Colegiului Disciplinar a resping acuzatiile expuse în dispoziția de intentare a procedurii disciplinare, deoarece în procesul de îndeplinire a justiției nu a încălcat normele legale, nu a comis fapte reproșabile ce ar putea fi calificate ca abateri disciplinare stabilite la art.22 din Legea privind statutul judecătorului, pentru care, conform art.9 alin. (1) din Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, așa putea fi trasă la răspundere disciplinară.

Dosarul civil, la examinarea căruia autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare pretinde că a admis abateri disciplinare, se află în procedură de examinare la Curtea de Apel Chișinău la apelurile depuse atât de reclamant, cât și de pârâți, consideră hotărârea întemeiată și legală, în care a motivat și netemeinicia afirmațiilor Procuraturii Generale expuse în referința la dosar și în dispoziția de intentare a procedurii disciplinare, referitor la pretinsa nerespectare a principiului autorității lucrului judecat (art.123 alin.(2) CPC).

Consideră nejustificate și afirmațiile autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare precum că acțiunea lui Cirimpei Dumitru împotriva statului în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și Procuratura Generală cu privire la anularea ordinelor de concediere, restabilirea la locul de muncă, compensarea salariului pentru perioada 01.09.2008 - 22.08.2011, repararea prejudiciului moral nu ține de competența judecătoriilor, ci de competența Curților de Apel ca instanțe de contencios administrativ.

În această ordine de idei menționează, că acțiunea este înaintată în baza Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care la art.5 stabilește că cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare și cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului, iar conform art.39 alin.(7) CPC, acțiunile ce țin de repararea prejudiciului cauzat prin condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, prin aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma impunerii angajamentului scris de a nu părăsi localitatea pot fi intentate și în instanța de la domiciliul reclamantului.

Respectiv, acțiunea menționată nici de cum nu se examinează în procedura contenciosului administrativ, ci în procedură contencioasă.

Consideră că autorul acesteia nu este de acord cu soluția pronunțată de instanță pe cauza concretă în care Procuratura Generală este parte. Astfel, Procurorul General critică hotărîrea judecătorească, apărînd interesele Procuraturii Generale, dar ignorînd art.2 din Principiile fundamentale ale independenței sistemului judiciar, redactate de Organizația Națiunilor Unite în anul 1985, prevederile Recomandărilor de la Kiev privind independența judiciară în Europa de Est, Caucazul de Sud și Asia Centrală, adoptate la 23 - 25 iunie 2010, Recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr.R(94)12 (2010) și 12/17.11.2010.

Conform art.9 din Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, pentru a fi calificată ca abatere disciplinară, abaterea urmează a fi admisă intenționat și din culpă gravă a judecătorului.

Conform aceluiași Recomandări de la Kiev menționate mai sus, procedurile disciplinare împotriva judecătorilor trebuie să implice cazurile de presupuse abateri profesionale, care sunt grave și de neiertat și care discreditează sistemul judiciar, și nu pot fi sancționați judecătorii ori de cîte ori Procuratura Generală nu va avea cîștig de cauză în dosarele în care este parte în proces.

Conform art.19 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărîrea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

Justiția independentă obligă o libertate neîngrădită a judecătorilor pentru a lua hotărîri imparțiale, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectînd regulile relevante stabilite prin lege, iar deciziile judecătorești nu pot face obiectul vreunei analizări în afara procedurilor de atac sau de redeschidere a cauzei așa cum ele sunt prevăzute de lege.

Prin capătul de acuzație invocat în dispoziția de intentare a procedurii disciplinare se referă la încălcarea a obligației de imparțialitate, dar fără ca aceasta să conțină învinuiri clare și certe în această privință. Astfel, se susține că nu sa respectat principiul imparțialității judecătorului prin încălcarea prevederilor art.26 alin.(2) și (3) CPC, care se referă la contradictorialitatea și egalitatea părților în drepturile procedurale.

În privința dată, menționează că este foarte dificil și, practic, imposibil ca instanța să asigure contradictorialitatea și egalitatea acelor părți, care au profitat doar de dreptul procedural de a nu se prezenta deloc în ședința de judecată.

Dosarul, la care se referă autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare, s-a aflat în procedură la de la 26.01.2012 pînă la 06.04.2012, perioadă în care s-au desfășurat patru ședințe de judecată și de fiecare dată reprezentantul Procuraturii Generale, fiind citat, expedia prin fax cereri de a examina cauza în lipsa sa. Nu crede că o dată cu expedierea citațiilor către Procuratura Generală, nu a fost expediată și cererea suplimentară de chemare în judecată depusă de pîrît.

Tot odată, invocă și faptul că procedura disciplinară a fost pornită de către membrul Consiliului Superior al Magistraturii cu încălcarea dispozițiilor art. 12 alin.(1) din Legea cu privire la Colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care stabilește că, la intentarea procedurii disciplinare persoana care intentează această procedură sau inspectorii - judecători verifică în prealabil temeiul tragerii la răspundere a judecătorului și îi cer acestuia explicații în scris.

Contrar normei citate, nici persoana care a intentat această procedură și nici inspectorii - judecători nu i-au cerut careva explicații, respectiv nu sa verificat în prealabil temeiul pentru tragerea la răspunderea disciplinară.

Acest fapt consideră confirmat și prin însuși textul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare, în partea introductivă a căreia este scris: „verificînd materialele privind încălcările legislației admise în cadrul îndeplinirii justiției dar care materiale au fost verificate nu este clar, deoarece la prezenta dispoziție nu este anexat nici un material.

În concluzie susține cu certitudine că nu a comis nici o abatere disciplinară, a emis o hotărîre întemeiată și legală, cu respectarea tuturor normelor procesuale, cu aplicarea corectă a legislației în vigoare și solicită, în condițiile art. 19 alin.(1) lit.b) a Legii cu privire la Colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, să fie respinsă propunerea de a fi aplicată sancțiunea și să fie clasată procedura disciplinară.

Colegiul Disciplinar, potrivit Legii nr.950/1996 are ca principală atribuție, examinarea cazurilor privind răspunderea disciplinară a judecătorilor (art.1 și art.7). Judecătorul poate fi atras la răspundere disciplinară în cazul comiterii abaterilor disciplinare specificate la art.22 din Legea nr.544/1997, calificate ca încălcări a îndatoririlor de serviciu sau comportării care dăunează interesului serviciului și prestigiului justiției și este abilitat cu dreptul de a adopta hotărâri de sancționare a judecătorilor sau de sistare a procedurii disciplinare.

Examinînd dispoziția de intentare a procedurii disciplinare, depozițiile scrise și verbale ale participanților la proces, materialele prezentate și anume hotărârea judecătorului Judecătoriei Orhei Veronica Cupcea din 06.04.2012, Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii ajunge la concluzia că, acuzarea adusă nu și-a găsit confirmarea, s-a dovedit faptul că judecătorul Veronica Cupcea a manifestat încălcarea normelor imputate.

Astfel, autorul dispoziției menționează prezența în acțiunile judecătorului Veronica Cupcea a abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 15 al.(1) și art. 22 al. (1) lit. a),^{f1} din Legea cu privire la statutul judecătorului și anume:

neexecutarea întocmai a cerințelor legii la îndeplinirea justiției;

încălcarea obligației de imparțialitate;

încălcarea normelor imperative ale legislației.

Colegiul disciplinar menționează, că autorul dispoziției n-a motivat și n-a raportat abaterile disciplinare la normele legale pretinse că le-ar fi încălcat judecătorul, ele fiind invocate numai la finele dispoziției, ori, în așa condiții încălcările imputate nu pot fi reținute de Colegiul disciplinar. În acest context Colegiul disciplinar nu constată careva abatere disciplinare.

Judecătorul s-a conformat, la examinarea cauzei, de cerințele legii, dînd o motivare detaliată a soluției la examinarea cauzei.

În raport cu aceste aspecte, evidențiate mai sus, Colegiul disciplinar apreciază, că nu se justifică exercitarea acțiunii disciplinare față de judecătorul Veronica Cupcea sub aspectul abaterilor disciplinare, prevăzute de art. 15 al.(1) și art. 22 al. (1) lit. a),^{f1} din Legea cu privire la statutul judecătorului.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) și art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorul poate fi

tras la răspundere disciplinară în cazul comiterii abaterilor disciplinare specificate la art. 22 din Legea cu privire la statutul judecătorului.

Ținând cont de cele expuse, colegiul disciplinar consideră că acuzațiile aduse în dispoziția privind intentarea procedurii disciplinare judecătorului Veronica Cupcea nu și-au găsit confirmarea și în acest contest respinge propunerea de a fi aplicată sancțiune și clasarea procedurii disciplinare.

În conformitate cu prevederile art. 19 al. 1 lit. b) din Legea nr.950-XIII din 19 iulie 1996, cu privire la colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Colegiul disciplinar,

HOTĂRĂȘTE :

Respingerea propunerii de a fi aplicată sancțiune și clasarea procedurii disciplinare în privința judecătorului Veronica Cupcea.

Prezenta hotărâre poate fi contestată, în termen de 10 zile, la Consiliul Superior al Magistraturii.

Președinte:

Roșca Nicolae

Răducanu Tatiana

Micu Tudor

Brașoveanu Vladimir

Constantinescu Elena

Chiroșca Dorian

Ursache Petru